

SK

USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) [RRRR/[XX*]]

z [deň mesiac RRRR]

o prístupe príslušných vnútroštátnych orgánov k dohľadu v súvislosti s krytím problémových expozícií v držbe menej významných dohliadaných subjektov

([ECB/RRRR/XX])

RADA GUVERNÉROV EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenčného dohľadu nad úverovými inštitúciami¹, a najmä na jeho článok 6 ods. 1 a článok 6 ods. 5 písm. a) a c),

keďže:

- (1) Európska centrálna banka (ECB) zodpovedá za účinné a konzistentné fungovanie jednotného mechanizmu dohľadu. Dohliada na fungovanie systému a zabezpečuje jednotné uplatňovanie prísnych noriem dohľadu a súladu výsledkov v oblasti dohľadu vo všetkých zúčastnených členských štátoch. ECB môže vydať usmernenia pre príslušné vnútroštátne orgány, v súlade s ktorými majú uskutočňovať úlohy a prijímať rozhodnutia pri vykonávaní dohľadu.
- (2) ECB zabezpečuje jednotné uplatňovanie prudenčných požiadaviek na úverové inštitúcie v zúčastnených členských štátoch v súlade s nariadením (EÚ) č. 1024/2013 a nariadením Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 468/2014 (ECB/2014/17)².
- (3) Zatiaľ čo príslušné vnútroštátne orgány nesú hlavnú zodpovednosť za preskúvanie opatrení, postupov, mechanizmov a stratégií, ktoré vykonávajú úverové inštitúcie klasifikované ako menej významné, pokiaľ ide o zaistenie správneho riadenia a krytia ich rizík – vrátane pravidiel tvorby rezerv a zaobchádzania s aktívami v zmysle požiadaviek na vlastné zdroje –, ECB by mala pri plnení svojej úlohy v rámci jednotného mechanizmu dohľadu podporovať jednotné uplatňovanie prísnych noriem dohľadu pri vykonávaní takýchto preskúvaní. V tomto kontexte jednotné uplatňovanie prísnych noriem dohľadu na preskúvanie riadenia a krytia problémových expozícií orgánmi dohľadu v prípade menej významných dohliadaných subjektov v rámci celého jednotného

¹ Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1024/oj>.

² Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 468/2014 zo 16. apríla 2014 o rámci pre spoluprácu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu medzi Európskou centrálnou bankou, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a určenými vnútroštátnymi orgánmi (nariadenie o rámci JMD) (ECB/2014/17) (Ú. v. EÚ L 141, 14.5.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/468/oj>).

mechanizmu dohľadu prispieva k všeobecným cieľom zabezpečiť: a) jednotné a účinné uplatňovanie prudenciálneho prístupu k dohľadu nad všetkými úverovými inštitúciami v zúčastnených členských štátoch; b) uplatňovanie jednotného súboru pravidiel pre finančné služby rovnakým spôsobom na všetky úverové inštitúcie v zúčastnených členských štátoch a c) dohľad najvyššej kvality pre všetky úverové inštitúcie v zúčastnených členských štátoch.

- (4) Zaistenie primeraného riadenia a krytia problémových expozícií je v rámci jednotného mechanizmu dohľadu dôležitou prioritou už od jeho vzniku. ECB uplatňuje prístup k dohľadu v súvislosti s problémovými expozíciami založený na rámci, ktorý navrhol zákonodarca Únie, pričom prihliada na výkladové usmernenia prijaté Európskym orgánom pre bankovníctvo. V rámci tohto prístupu k dohľadu ECB informovala o očakávaniach dohľadu v súvislosti s krytím problémových expozícií v držbe významných dohliadaných subjektov. Tieto očakávania sa týkajú problémových expozícií, pri ktorých expozícia vznikla pred 26. aprílom 2019 a na ktoré sa preto nevzťahuje požiadavka na odpočet podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013³. V prípade menej významných dohliadaných subjektov sa na krytie takýchto problémových expozícií dosiaľ nevzťahoval jednotný postup dohľadu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu. Na krytie problémových expozícií sa uplatňovali prístupy, ktoré si vymedzili príslušné vnútroštátne orgány pre ich vlastné činnosti dohľadu.
- (5) Zo skúseností, ktoré ECB získala v súvislosti s prístupom k dohľadu uplatňovaným vo vzťahu k významným dohliadaným subjektom, vyplýva, že dostatočným a včasným krytím problémových expozícií sa podporuje proaktívne riadenie takýchto expozícií, znižuje sa ich počet a podporujú sa úrovne tvorby rezerv, ktoré sú primerané rizikám spojeným s dlhodobou existenciou problémových expozícií a vývojom spätne získateľných súm.
- (6) Preto by mal prístup príslušných vnútroštátnych orgánov k dohľadu v súvislosti s krytím problémových expozícií v držbe menej významných dohliadaných subjektov zahŕňať preskúmanie pravidiel tvorby rezerv daných dohliadaných subjektov a ich zaobchádzania s aktívami v zmysle požiadaviek na vlastné zdroje.
- (7) Takýto prístup k dohľadu v súvislosti s krytím problémových expozícií sa považuje za účinný nástroj na zmierňovanie dvoch hlavných rizík. Prvým je pretrvávajúca existencia významného počtu dlhodobo existujúcich problémových expozícií (označovaných aj ako dlhodobo problémové expozície) a obmedzená tvorba rezerv, čo predstavuje pretrvávajúce zdroje ďalších potenciálnych strát a znižuje schopnosť bánk poskytovať nové úvery. Druhým je možné nekonzistentné prudenciálne zaobchádzanie s problémovými expozíciami, na ktoré sa vzťahuje požiadavka na odpočet podľa nariadenia (EÚ) č. 575/2013, a s problémovými expozíciami, na ktoré sa táto požiadavka nevzťahuje, pokiaľ takáto nekonzistentnosť nie je odôvodnená osobitnými okolnosťami.
- (8) Tieto dve hlavné riziká sú značné. Agregované podiely problémových expozícií významných aj menej významných dohliadaných subjektov vykazujú od vzniku jednotného mechanizmu dohľadu vo všeobecnosti trvalo klesajúci trend. V prípade významných dohliadaných subjektov bol tento trend

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

výraznejší a v roku 2024 sa zastavil. Keďže podiely problémových expozícií môžu opätovne stúpať, dospelo sa k záveru, že vzhľadom na uspokojivú celkovú úroveň kapitálu a na to, že menej významné dohliadané subjekty mali nedávno dostatok času, aby z vlastnej iniciatívy pokročili v znižovaní a krytí dlhodobu problémových expozícií, je harmonizovaný prístup príslušných vnútroštátnych orgánov k dohľadu v súvislosti s krytím problémových expozícií v držbe menej významných inštitúcií primeraný cieľu dohľadu, ktorým je riešenie dvoch hlavných rizík spojených s takýmito problémovými expozíciami, v záujme posilnenia odolnosti menej významných dohliadaných subjektov voči potenciálnemu nepriaznivému vývoju v makroekonomickom prostredí a súvisiacemu zhoršovaniu kreditnej kvality.

- (9) Na posúdenie krytia problémových expozícií menej významnými dohliadanými subjektmi, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia, je potrebné, aby príslušné vnútroštátne orgány získali podrobné údaje o krytí takýchto expozícií. Takéto údaje v súčasnosti nie sú zahrnuté v informáciách, ktoré sú inštitúcie povinné vykazovať podľa vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2021/451⁴, a preto by príslušné vnútroštátne orgány mali vyžadovať, aby ich menej významné dohliadané subjekty vykazovali ku každému príslušnému referenčnému dátumu vykazovania.,

PRIJALA TOTO USMERNENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

V tomto usmernení sa ustanovuje prístup príslušných vnútroštátnych orgánov k dohľadu uplatňovaný pri preskúmaní pravidiel tvorby rezerv a zaobchádzania s aktívami v zmysle požiadaviek na vlastné zdroje v prípade menej významných dohliadaných subjektov usadených v tom istom členskom štáte ako daný príslušný vnútroštátny orgán.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto usmernenia sa uplatňuje vymedzenie pojmov uvedené v článku 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, článku 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2402⁵, článku 2 nariadenia (EÚ) č. 1024/2013 a článku 2 nariadenia (EÚ) č. 468/2014 (ECB/2014/17). Uplatňuje sa aj toto vymedzenie pojmov:

1. „referenčný dátum vykazovania“ je 31. december daného kalendárneho roka;

4 Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/451 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovujú vykonávacie technické predpisy na uplatňovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013, pokiaľ ide o vykazovanie inštitúciami na účely dohľadu, a ktorým sa zrušuje vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 680/2014 (Ú. v. L 97, 19.3.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/451/oj).

5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2402 z 12. decembra 2017, ktorým sa stanovuje všeobecný rámec pre sekuritizáciu a vytvára sa osobitný rámec pre jednoduchú, transparentnú a štandardizovanú sekuritizáciu, a ktorým sa menia smernice 2009/65/ES, 2009/138/ES a 2011/61/EÚ a nariadenia (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 347, 28.12.2017, s. 35, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2402/oj>).

2. „problémová expozícia patriaca do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia“ je expozícia, ktorá spĺňa podmienky pre výnimku z článku 36 ods. 1 písm. m) nariadenia (EÚ) č. 575/2013, ako sa stanovuje v článku 469a uvedeného nariadenia;

3. „technická záruka“ je v súvislosti s expozíciou záruka, ktorou sa zaručuje schopnosť dlžníka plniť zmluvné záväzky nehospodárskeho charakteru, ako je dodanie tovaru alebo vykonanie prác, voči tretej osobe.

Článok 3

Inštitúcie, na ktoré sa prístup vzťahuje

1. Príslušné vnútroštátne orgány uplatňujú prístup k dohľadu stanovený v tomto usmernení vo vzťahu k všetkým menej významným dohliadaným subjektom na najvyššej úrovni konsolidácie v rámci zúčastnených členských štátov.
2. Odchyľne od odseku 1 sa príslušný vnútroštátny orgán môže rozhodnúť neuplatňovať k danému referenčnému dátumu vykazovania prístup k dohľadu stanovený v tomto usmernení vo vzťahu k menej významnému dohliadanému subjektu, ak tento menej významný dohliadaný subjekt spĺňa aspoň jednu z týchto podmienok na najvyššej úrovni konsolidácie:
 - a) celková hrubá účtovná hodnota problémových úverov a preddavkov menej významného dohliadaného subjektu predstavuje menej než 5 % celkovej hrubej účtovnej hodnoty úverov a preddavkov daného menej významného dohliadaného subjektu. Pri výpočte podielu posudzovaného na základe prahovej hodnoty 5 % sa z menovateľa aj čitateľa vylúčia úvery a preddavky klasifikované ako držané na predaj, pokladničné zostatky v centrálnych bankách a ostatné vklady splatné na požiadanie;
 - b) celková hodnota problémových expozícií menej významného dohliadaného subjektu patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 1 bode 2 predstavuje zanedbateľný podiel na celkovej hodnote problémových expozícií daného menej významného dohliadaného subjektu;
 - c) menej významný dohliadaný subjekt je v procese riadneho ukončenia činnosti;
 - d) menej významný dohliadaný subjekt je súčasťou prebiehajúceho zlúčenia alebo splynutia s iným dohliadaným subjektom alebo ho iný dohliadaný subjekt nadobúda;
 - e) menej významný dohliadaný subjekt je „špecializovaným subjektom pre reštrukturalizáciu dlhu“ v zmysle vymedzenia v článku 36 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
 - f) na menej významný dohliadaný subjekt sa vzťahujú osobitné a skutkové okolnosti, vzhľadom na ktoré nie je podľa názoru predmetného príslušného vnútroštátneho orgánu vhodné uplatňovať toto usmernenie, a to s prihliadnutím na ciele a zásady nariadenia (EÚ) č. 1024/2013, a najmä na potrebu zabezpečiť jednotné uplatňovanie prísnych noriem dohľadu.
3. Príslušné vnútroštátne orgány po vykonaní posúdenia podľa odseku 2 písm. a) až f) oznámia dotknutým menej významným dohliadaným subjektom usadeným v príslušnom členskom štáte, že sa na ne k danému referenčnému dátumu vykazovania uplatňuje rámec stanovený v tomto usmernení a súvisiace požiadavky na vykazovanie vymedzené v článku 7.

4. Príslušné vnútroštátne orgány pravidelne informujú ECB o uplatňovaní výnimiek podľa odseku 2, ako aj o súvisiacich posúdeniach dotknutých príslušných vnútroštátnych orgánov.

Článok 4

Expozície, na ktoré sa prístup vzťahuje

1. Príslušné vnútroštátne orgány uplatňujú prístup k dohľadu stanovený v tomto usmernení vo vzťahu k problémovým expozíciám patriacim do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia.
2. Podkladové expozície tradičných alebo syntetických sekuritizácií nepatria do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia, ak je v prípade daných expozícií splnená aspoň jedna z týchto podmienok:
 - a) menej významný dohliadaný subjekt presunul významné riziko v súlade s článkom 244 ods. 1 písm. a) alebo článkom 245 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
 - b) menej významný dohliadaný subjekt uplatňuje prístup úplného odpočtu v súlade s článkom 244 ods. 1 písm. b) alebo článkom 245 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013.
3. Príslušné vnútroštátne orgány sa môžu v nadväznosti na žiadosť menej významného dohliadaného subjektu rozhodnúť neuplatňovať článok 5 na jednotlivé expozície alebo portfóliá expozícií na základe osobitných okolností preukázaných podrobnými a spoľahlivými dôkazmi, ktoré predložil menej významný dohliadaný subjekt. Na základe uvedených dôkazov príslušné vnútroštátne orgány posúdia žiadosť menej významného dohliadaného subjektu a rozhodnú o nej.
4. Na účely odseku 3 osobitné okolnosti zahŕňajú ktorúkoľvek z týchto situácií:
 - a) pokračujúce pravidelné splátky istiny a úrokov na základe peňažných tokov oficiálneho dlžníka povedú k splateniu v plnej výške;
 - b) krytie problémových expozícií by v kombinácii s kapitálovými požiadavkami piliera 1 pre kreditné riziko viedlo ku krytiu viac než 100 % expozície;
 - c) expozícia sa týka technických záruk.

Článok 5

Posúdenie krytia problémových expozícií

1. Príslušné vnútroštátne orgány posúdia krytie problémových expozícií menej významných dohliadaných subjektov patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia podľa výšky krytia určenej v súlade s článkom 47c ods. 1 písm. a) v spojení s článkom 47c ods. 2, 3 a 4 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.
2. Pri určovaní výšky krytia menej významných dohliadaných subjektov, ktoré sa majú posúdiť podľa výšky krytia uvedenej v odseku 1, príslušné vnútroštátne orgány zohľadnia položky uvedené v článku 47c ods. 1 písm. b) bodoch i) až vi) nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

Článok 6

Použitie v procese dohľadu

1. Príslušné vnútroštátne orgány používajú výsledky svojich posúdení krytia problémových expozícií

menej významných dohliadaných subjektov patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia v rámci postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu uvedeného v článku 97 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ⁶.

2. Ak po náležitom zohľadnení osobitných okolností, na ktoré poukázal menej významný dohliadaný subjekt, príslušný vnútroštátny orgán dospeje k záveru, že krytie problémových expozícií patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia nie je dostatočné, zväži prijatie opatrenia v oblasti dohľadu na základe vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa transponuje článok 104 smernice 2013/36/EÚ, alebo rovnocenných právomocí v oblasti dohľadu dostupných vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

Článok 7

Požiadavky na vykazovanie

1. Na účely vykonania posúdenia uvedeného v článku 5 príslušné vnútroštátne orgány od menej významných dohliadaných subjektov vyžadujú, aby vykazovali podrobné údaje o krytí svojich problémových expozícií patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto usmernenia ku každému referenčnému dátumu vykazovania.
2. ECB v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vypracuje vzory, ktoré sa majú používať na vykazovanie uvedené v odseku 1.
3. Príslušné vnútroštátne orgány poskytujú ECB informácie, ktoré sú uvedené v odseku 1 a ktoré im predložili menej významné dohliadané subjekty, aby ich mohla použiť v rámci svojho mandátu v oblasti dohľadu.

Článok 8

Prechodné opatrenia

1. Príslušné vnútroštátne orgány posúdia krytie problémových expozícií v súlade s článkom 5 tohto usmernenia k referenčnému dátumu vykazovania 31. decembra 2028.
2. Odchyľne sa v prípade prvých troch referenčných dátumov vykazovania nasledujúcich po oznámení tohto usmernenia príslušným vnútroštátnym orgánom uplatňujú tieto ustanovenia:
 - a) na účely posúdenia krytia problémových expozícií uvedených v článku 5 ods. 1 k referenčnému dátumu vykazovania 31. decembra 2025:
 - i) koeficient stanovený v článku 47c ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádza koeficientom 0,60;
 - ii) koeficienty stanovené v článku 47c ods. 3 písm. d) až i) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádzajú koeficientom 0,60;

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>).

- iii) koeficient 1 stanovený v článku 47c ods. 4 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádza koeficientom 0,60;
 - b) na účely posúdenia krytia problémových expozícií uvedených v článku 5 ods. 1 k referenčnému dátumu vykazovania 31. decembra 2026:
 - i) koeficient stanovený v článku 47c ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádza koeficientom 0,70;
 - ii) koeficienty stanovené v článku 47c ods. 3 písm. e) až i) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádzajú koeficientom 0,70;
 - iii) koeficient 1 stanovený v článku 47c ods. 4 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádza koeficientom 0,70;
 - c) na účely posúdenia krytia problémových expozícií uvedených v článku 5 ods. 1 k referenčnému dátumu vykazovania 31. decembra 2027:
 - i) koeficient stanovený v článku 47c ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádza koeficientom 0,80;
 - ii) koeficienty stanovené v článku 47c ods. 3 písm. g) až i) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádzajú koeficientom 0,80;
 - iii) koeficient 1 stanovený v článku 47c ods. 4 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa nahrádza koeficientom 0,80.
3. Odchylné od článku 6 tohto usmernenia môže príslušný vnútroštátny orgán v súvislosti s prvým referenčným dátumom vykazovania po oznámení tohto usmernenia príslušným vnútroštátnym orgánom rozhodnúť, že v rámci postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu nepoužije výsledky posúdenia krytia problémových expozícií menej významných dohliadaných subjektov.

Článok 9

Nadobudnutie účinnosti

Toto usmernenie nadobúda účinnosť v deň jeho oznámenia príslušným vnútroštátnym orgánom zúčastnených členských štátov.

Článok 10

Adresáti

Toto usmernenie je určené príslušným vnútroštátnym orgánom zúčastnených členských štátov a ECB.

Vo Frankfurte nad Mohanom [deň mesiac RRRR]

Za Radu guvernérov ECB

prezidentka ECB

Christine LAGARDE